

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA
PRZEZ UCZNIĄ ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ
OCENY KLASYFIKACYJNEJ
Z JEZYKA POLSKIEGO**

KLASA 3.

ZAKRES PODSTAWOWY I ROZSZERZONY

Przygotowano w oparciu o Statut Szkoły, wymagania edukacyjne z języka polskiego autorstwa Magdaleny Lotterhoff, dla liceum ogólnokształcącego i technikum wydawnictwa Nowa Era oraz Informator Maturalny z języka polskiego CKE 2024r.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA PRZEZ UCZNIĄ
ŚRÓDROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ**

I OKRES

□ zakres podstawowy ■ zakres rozszerzony

Temat lekcji	Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny				
	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą, oraz:
POWTÓRKI Z LEKTUR					
Powtórzenie wiadomości z klasy 1: Biblia – fragmenty: <i>Księga Rodzaju, Księga Hioba, Księga Koheleta, Księga Psalmów, Apokalipsa św. Jana</i>	<p>Księga Rodzaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii <p>Księga Hioba:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć historię Hioba przedstawić kompozycję <i>Księgi Hioba</i> <p>Księga Koheleta:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kim był Kohelet zrelacjonować fragment 	<p>Księga Rodzaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie frazeologizmu zakazany owoc zdefiniować pojęcia: genesis, patriarcha <p>Księga Hioba:</p> <ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Hioba omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii <p>Księga Koheleta:</p> <ul style="list-style-type: none"> nazwać środki 	<p>Księga Rodzaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym <p>Księga Hioba:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem <p>Księga Koheleta:</p> <ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie określić problematykę 	<p>Księga Rodzaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym) <p>Księga Hioba:</p> <ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei) <p>Księga Koheleta:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretować teologiczną wymowę <i>Księgi Koheleta</i> 	<p>Księga Rodzaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym <p>Księga Hioba:</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba <p>Księga Koheleta:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Księga Psalmów: przyporządkować psalmy do liryki określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: psalm, psalterz <p>Apokalipsa św. Jana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • streścić Księgę Apokalipsy na podstawie przeczytanych fragmentów 	<p>stylistyczne użyte we fragmencie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los <p>Księga Psalmów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • podać przykłady paralelizmów <p>Apokalipsa św. Jana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera • zdefiniować pojęcie eschatologii 	<p>utworu</p> <p>Księga Psalmów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje <p>Apokalipsa św. Jana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie, znajdujące się w omawianych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów <p>Księga Psalmów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów <p>Apokalipsa św. Jana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie • porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Adriaena van Utrechta w kontekście omawianego utworu <p>Księga Psalmów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłosza) <p>Apokalipsa św. Jana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą Apokalipsy i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego)
<p>Powtórzenie wiadomości z klasy 1 – Starożytność (w tym Mitologia, <i>Antygona</i> Sofoklesa, <i>Iliada i Odyseja</i> Homera)</p>	<p>Mitologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretować mit o Orfeuszu • omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków • omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i> <p>Sofokles, Antygona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Antygonę</i> Sofoklesa • wymienić racje Kreona i 	<p>Mitologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretować mit o Orfeuszu • omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków • omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów <p>Homer, Iliada i Odyseja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy eposu homeryckiego • wymienić cechy stylu homeryckiego • omówić kompozycję <i>Odysei</i> <p>Sofokles, Antygona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście 	<p>Mitologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretować mit o Orfeuszu • omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków • omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów <p>Homer, Iliada i Odyseja</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać środki językowe użyte we fragmencie i omówić ich funkcję • wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie 	<p>Mitologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie <i>archetyp</i> w kontekście mitu o Orfeuszu • wskazać archetypy w innych mitach greckich <p>Homer, Iliada i Odyseja</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i> • wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i> <p>Sofokles, Antygona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować koncepcję człowieka i losu w 	<p>Mitologia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić antyczne topoty w kulturze współczesnej <p>Homer, Iliada i Odyseja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że <i>Iliada</i> ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu • omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrówki w kulturze <p>Sofokles, Antygona:</p> <ul style="list-style-type: none"> • streścić mit o rodzie Labdakidów • wyjaśnić, na czym polega zasada <i>decorum</i>

	<p>racje Antygony</p>	<p>elementy budowy dramatu antycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa • scharakteryzować głównych bohaterów • wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na podstawie <i>Antygony</i> 	<p>Sofokles, <i>Antygona</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć tragizm w przykładach z tekstu w kontekście utworu • na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej • przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów 	<p>świecie starożytnych Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony • objaśnić zagadnienie <i>katharsis</i> jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej 	<p>na przykładzie <i>Antygony</i></p>
<p>Powtórzenie wiadomości z klasy 1: Średniowiecze [wiedza o epoce oraz: <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragmenty), <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią</i> (fragmenty), <i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragmenty), <i>Dante Alighieri, Boska komedia</i>]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wyjaśnić pojęcia: <i>teocentryzm, feudalizm</i> • wymienić fazy średniowiecza <p>Legenda o św. Aleksym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • streścić żywot św. Aleksego • wskazać przykłady archaizmów w utworze <p>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • streścić utwór • wskazać przykłady archaizmów w utworze <p>Pieśń o Rolandzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza • wymienić średniowieczne wzorce osobowe • porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego • scharakteryzować średniowieczny system szkolny • wyjaśnić pojęcie: <i>Biblia pauperum</i> <p>Legenda o św. Aleksym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować świętego jako ascetę • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i słowotwórcze <p>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz śmierci przedstawiony w 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza • omówić średniowieczny: uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm <p>Legenda o św. Aleksym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście typowe elementy legendy • hagiograficznej <p>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw <i>danse macabre</i> • wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento mori</i> i <i>ars bene moriendi</i> <p>Pieśń o Rolandzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Rolanda 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować rolę karnawału <p>Legenda o św. Aleksym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności ascezy oraz sensu takiej drogi do świętości • omówić parenetyczny charakter utworu <p>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną • wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu <p>Pieśń o Rolandzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • porównać wzorzec wojownika współczesnego ze 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze <p>Legenda o św. Aleksym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej • omówić rolę świętych w życiu ludzi średniowiecza <p>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać motyw <i>danse macabre</i> przedstawiony w <i>Rozmowie</i> z jego ujęciem na obrazie Bernta Notkego <p>Pieśń o Rolandzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych <p>Boska komedia: wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem</p>

	<p>Boska komedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach 	<p>utworze, posługując się przy tym terminem <i>alegoria</i> • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetyczne i składniowe <p>Pieśń o Rolandzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu <p>Boska komedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tajemnicę tytułu • scharakteryzować narratora omówić kompozycję poematu 	<p>jako wzorzec osobowy rycerza</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars bene moriendi</i> obecne w utworze <p>Boska komedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie 	<p>średniowiecznym</p> <p>Boska komedia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu • obrazowania w utworze • wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante 	<p>Wergiliusza</p>
<p>Powtórzenie wiadomości z klasy 1: Renesans (w tym wiedza o epoce, twórczość Jana Kochanowskiego, <i>Pieśni, Treny</i>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie i w Polsce • wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki • wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra • dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem <p>Jan Kochanowski, <i>Pieśni</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny • opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • wymienić wyznania protestanckie • wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu • wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki • wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> <p>Jan Kochanowski, <i>Pieśni</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego • zanalizować wiersze pod 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki <p>Jan Kochanowski, <i>Pieśni</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów • wskazać w utworach cechy wiersza sylabiczno <p>Jan Kochanowski, <i>Treny</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce • objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu <p>Jan Kochanowski, <i>Pieśni</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Pieśń XXIV</i> z <i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego

	<p><i>Pieśni: IX, XXIV, V</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach <p>Jan Kochanowski, <i>Treny</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować pojęcie <i>tren</i> 	<p>Jan Kochanowski, <i>Pieśni</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego • omówić kompozycję wierszy • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoycyzm, epikureizm</i> <p>Jan Kochanowski, <i>Treny</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk <p>wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i></p>	<p>kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy <p>Jan Kochanowski, <i>Treny</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<p>wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim</p>	<p>Jan Kochanowski, <i>Treny</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
<p>Powtórzenie wiadomości z klasy I- epoka baroku + (poezja A.A. Morsztyna, D. Naborowskiego, M.Sępa-Szarzyńskiego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki w Polsce i Europie • odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa • Szarzyńskiego • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna, kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku • dokonać analizy i interpretacji utworów • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki • analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat

	<p>sytuację liryczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wiersze • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować pojęcie <i>sonet</i> • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie wybranego utworu doby baroku • zdefiniować pojęcie <i>sarmatyzm</i>, wymienić jego wady i zalety 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach • wskazać środki stylistyczne • odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę • odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne 	<p><i>sarmatyzm</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • określić funkcję środków stylistycznych w wierszach • omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<p>Kochanowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz • dokonać analizy i interpretacji utworów • zdefiniować pojęcie <i>marinizmu</i> po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<p>sensu istnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i> • dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków
<p>Powtórzenie wiadomości i umiejętności z klasy I - Oświecenie (w tym twórczość I. Krasickiego)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego oraz utwory autorstwa Ignacego Krasickiego • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm</i>, <i>ateizm</i>, <i>materializm</i>, <i>sensualizm</i>, <i>empiryzm</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna</i>, <i>konstytucja</i>, <i>trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę • zapytać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

	<ul style="list-style-type: none"> wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke’a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<i>tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> <ul style="list-style-type: none"> wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie 	polskiego <ul style="list-style-type: none"> rozważać znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	
Powtórzenie wiadomości i umiejętności: informacje wstępne o epoce – romantyzm.	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię nazwy epoki przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej wymienić motywy i tematy charakterystyczne dla literatury romantycznej • wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach wymienić i omówić cechy bohatera romantycznego wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki omówić obrazy Thomasa Cole’a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki wymienić cechy romantycznego pejzażu omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej scharakteryzować specyfikę romantycznych gatunków literackich
Powtórzenie wiadomości i umiejętności: Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością – <i>Król olch</i> Johanna	<i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego <ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść ballady wskazać narratora i bohaterów tekstu 	<i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego <ul style="list-style-type: none"> omówić punkty widzenia ojca i syna scharakteryzować króla olch omówić cechy 	<i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom wyjaśnić, dlaczego tylko 	<i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego <ul style="list-style-type: none"> określić nastrój wiersza i to, w jaki sposób został on zbudowany określić konwencję 	<i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król</i>

Wolfganga Goethego,		gatunkowe utworu	dziecko widzi króla	literacką dominującą w utworze • wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście	<i>olch</i> Franciszka Schuberta
Powtórzenie wiadomości i umiejętności: preromantyzm. Fryderyk Schiller, * <i>Do Radości</i> Fryderyk Schiller, * <i>Rękawiczka</i> , * <i>Powiatka</i> *Poeci jezior George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca) *Edgar Allan Poe, <i>Berenice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • wskazać podmioty liryczne i adresatów wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń • określić rodzaj i gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zaprezentowania radości w utworze • przedstawić obraz świata wyłaniający się z utworu • wskazać cechy gatunkowe • przedstawić sposób ukazania motywu rycerza • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki stylistyczne w wierszach • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy klasycystyczne • wskazać w wierszu motywy należące do światopoglądu romantycznego • sformułować przesłanie utworu • omówić funkcję środków językowych użytych w wierszu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • zinterpretować tytuły wierszy • wskazać w utworze wyrażenia o charakterze wartościującym i określić ich funkcję • zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy radością a miłością w utworze • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój wierszy • sformułować tezy interpretacyjne wierszy • wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat przyczyn wyboru utworu <i>Do radości</i> na hymn Unii Europejskiej • omówić funkcję kostiumu historycznego w utworze • podjąć dyskusję na temat roli natury w XIX wieku w kontekście utworu <i>Żonkile</i> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą w kontekście utworu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
Powtórzenie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza, genezę dzieł i tła kulturowego/historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy, motywy, bohaterów w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza w tym cechy rodzajowe i gatunkowe 	przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić biografię Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii • dostrzec nawiązania do twórczości Mickiewicza w późniejszej literaturze polskiej

<p>Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego i związanych z twórczością 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy, motywy i bohaterów w twórczości Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego w tym cechy rodzajowe i gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii dostrzec nawiązania do twórczości Słowackiego w późniejszej literaturze polskiej
<p>Powtórzenie wiadomości i umiejętności: poezja Cypriana Norwida</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wskazać elementy obrządków pogrzebowych przedstawione w wierszu wskazać fragmenty tekstu oddziałujące na zmysły wzroku i słuchu wskazać fragmenty o szczególnie osobistym charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny określić funkcję fragmentów tekstu oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście określić funkcję detali 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość zinterpretować ostatnią strofę utworu dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu zinterpretować przesłanie utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić horacjański motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare'a, i poddać je interpretacji podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci omówić konteksty kulturowe
<p>Powtórzenie wiadomości i umiejętności: wprowadzenie do pozytywizmu polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę omówić hasła pozytywizmu polskiego scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną omówić na wybranym przykładzie istotę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku porównać pozytywizm polski i europejski wymienić i omówić najważniejsze założenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim scharakteryzować poglądy pozostałych

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm, akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne</i> wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie 	<p>realizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<p>filozofii Auguste'a Comte'a</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte'a omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce omówić służebną rolę powieści tendencyjnej określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<p>podanych kryteriów</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<p>twórców filozofii pozytywistycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta
Powtórzenie wiedzy i umiejętności - twórczość Bolesława Prusa.	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje, gatunki literackie oraz gatunki publicystyczne Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy, motywy i bohaterów w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej
Powtórzenie wiedzy i umiejętności - twórczość Henryka Sienkiewicza.	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej

<p>Powtórzenie wiedzy i umiejętności – <i>Zbrodnia i kara</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić miejsce akcji • przedstawić poglądy bohaterów powieści • przedstawić losy bohaterów • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna</i> ze <i>Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły • odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu • dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów • porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów</i> cz. III Adama Mickiewicza
<p>Powtórzenie wiedzy i umiejętności - Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta

MŁODA POLSKA					
Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cztery nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię czterech nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm, filister, „sztuka dla sztuki”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów modernistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat filozofii Arthura Schopenhauera i Friedricha Nietzschego
U progu sztuki nowoczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki przełomu wieków zreferować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej
Wprowadzenie do literatury modernizmu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze i dokonać jego analizy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski
Poszukiwanie leku na ból istnienia w	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Kazimierza Przerwy-

wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	i adresata lirycznego utworu	utworu • omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	Schopenhauera • scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadencji	w wierszu portretu pokolenia	Tetmajera z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Schyłek wieku</i>	• omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• wymienić oczekiwania ludzi odnośnie XX wieku • wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat przedstawionej w wierszu roli artysty	• zinterpretować puentę wiersza • porównać wiersz Wisławy Szymborskiej z utworem Kazimierza Przerwy- Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	• podjąć dyskusję na temat powtarzalności historii w kontekście omawianych utworów
Rola artysty i funkcja sztuki w wierszu <i>Evviva l'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	• omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty • wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję • omówić sposób przedstawienia filistra	• przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza • wskazać topoty i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą	• zinterpretować funkcję tytułu i refrenu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza	• porównać koncepcje artysty: młodopolską i romantyczną
<i>Nie wierzę w nic...</i> Kazimierza	• omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na	• wskazać w utworze środki stylistyczne • omówić kompozycję	• odnaleźć w wierszu elementy filozofii Arthura	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków	• omówić obraz Paula Gauguina <i>Skąd przyszliśmy? Kim</i>

Przerwy-Tetmajera	temat podmiotu lirycznego utworu	wiersza	Schopenhauera • wskazać w utworze elementy dekadentyzmu	stylistycznych	<i>jesteśmy? Dokąd idziemy?</i>
Impresjonistyczne obrazowanie w poezji – <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję czasowników użytych w wierszu • wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór • określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat barw w wierszu • podać przykłady synestezji i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić tezę, że utwór realizuje młodopolską ideę syntezy sztuk
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
Nietzscheanizm w wierszu Leopolda Staffa <i>Kowal</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • określić funkcję czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha Nietzschego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję metonimii użytej w wierszu

	liryczną	do kompozycji wiersza			
Budowanie nastroju w poezji – <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób tworzenia nastroju w wierszu • wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza • wskazać powiązania pomiędzy treścią a formą wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przyczyn popularności motywu szatana w sztuce młodopolskiej
Humanistyczna afirmacja życia w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę utworu • wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję • odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza • odnaleźć w wierszu elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat motywu wędrówki w różnych tekstach kultury
Spokój odnaleziony – <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawy podmiotu lirycznego na poszczególnych etapach życia • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza w odniesieniu do definicji sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu wizerunku poety • odnieść przedstawiony w wierszu wizerunek poety do tradycji młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę i metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa i <i>Polaty się lzy me czyste...</i> Adama Mickiewicza w kontekście podsumowania życia przez artystów • przedstawić ewolucję światopoglądową poety na podstawie poznanych utworów

<p>Wypracowanie – dłuższa forma wypowiedzi</p> <p>(przeprowadzone w I i II okresie)</p>	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca spełnia wymogi formalne, jest na temat - praca zawiera min. 300 słów <p>2. KLIK [4 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca zawiera powierzchowną argumentację opartą na uogólnieniach - argumentacja poparta przykładami – tylko jeden utwór wykorzystany <u>częściowo</u> funkcjonalnie - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe <p>3. Kompozycja [4 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawna organizacja treści (min. 3 akapity - wstęp, rozwinięcie, zakończenie) <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ występuje 6-8 zaburzeń spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak wnioskowania ▪ styl stosowny w przeważającej części 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca spełnia wymogi formalne, jest na temat - praca zawiera min. 300 słów <p>2. KLIK [7 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe - jeden utwór wykorzystano <u>w pełni funkcjonalnie</u> a drugi niefunkcjonalnie - <u>co najmniej</u> jeden kontekst <u>wykorzystano w pełni</u> funkcjonalnie - powierzchowna argumentacja <p>3. Kompozycja [5 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane częściowo formalnie ▪ poprawna organizacja treści zarówno w skali ogólnej jak i zakresie akapitów <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność wypowiedzi poprawna (występuje 3-5 zaburzeń spójności) <p>C. styl</p>	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca spełnia wymogi formalne, jest na temat - praca zawiera min. 300 słów <p>2. KLIK [8 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe - dwa utwory wykorzystano częściowo funkcjonalnie - funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów - praca zawiera <u>fragmenty</u> erudycyjne <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kompozycja funkcjonalna <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ w wypowiedzi spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań, jak również między zdaniami i akapitami (lub występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności) <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca spełnia wymogi formalne, jest na temat - praca zawiera min. 300 słów <p>2. KLIK [15 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwa utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawna zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występują w niej nie więcej niż 2 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca spełnia wymogi formalne, jest na temat - praca zawiera min. 300 słów <p>2. KLIK [16 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwa utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie - bogata argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów - wypowiedź świadczy o erudycji zdającego - argumentacja rzeczowa, pogłębiona, poparta trafnymi przykładami i szeroka/wieloaspektowa, uwzględniająca konteksty, stanowiąca – jako całość – wnikliwą analizę problemu sformułowanego w poleceniu; - wypracowanie zawiera elementy refleksji/ głębszego namysłu nad problemem - swobodna realizacja tematu <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu
--	---	---	---	--	---

	<p>(ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka)</p> <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. Zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ składnia i leksyka utrudniające realizację tematu ▪ 15-17 lub więcej bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 4 bł. (lub 8 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. Interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 9-16 bł. (lub 16-30 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzono wnioskowanie ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wąski zakres środków językowych ▪ max. 11 bł. językowych <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 4 bł. (lub 8 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 9-16 bł. (lub 16-30 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>wnioskowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdający posługuje się jednym wybranym stylem <p>4. Język [10 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje zadowalająca składnia i leksyka ▪ zadowalający zakres środków językowych - składnia i leksyka stosowne do realizacji tematu ▪ precyzyjne słownictwo ▪ max. 5 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 bł. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 8 bł. (lub nie więcej niż 15 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>zaburzenia spójności</p> <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [9 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych ▪ max. 11 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 bł. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 bł. (lub nie więcej niż 15 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawny zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana ▪ zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [11 pkt.]</p> <p>praca <u>jest bezbłędna</u> pod względem języka wypowiedzi LUB</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych
--	--	---	---	--	--

					<ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 5 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 bł. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 bł. (lub nie więcej niż 15 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się)
Wypracowanie – dłuższa forma wypowiedzi (przeprowadzone w I i II okresie)	<p>OCENA NIEDOSTATECZNA – PRACA NIE SPEŁNIA WYMOGÓW NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ ORAZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt – praca zawiera błąd kardynalny – praca nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp) – wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach – żaden utwór nie został wykorzystany przynajmniej w części funkcjonalnie – w pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów – praca nie spełnia wymogów formalnych (jeżeli w kryterium <i>Spełnienie formalnych warunków polecenia</i> przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.) – praca zawiera mniej niż 300 słów – praca jest nie na temat – styl nieadekwatny do tekstu argumentacyjnego oraz brak wnioskowania – brak spójności wypowiedzi – elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane; wypowiedź stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów – praca zawiera 26 lub więcej błędów językowych, 5 lub więcej błędów ortograficznych (albo 9 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 17 lub więcej interpunkcyjnych (albo 31 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) – wypowiedź została napisana niesamodzielnie np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia 				
Wypracowanie – dłuższa forma wypowiedzi	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów 	<p>1. SFWP [1 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów

<p>(przeprowadzone w I i II okresie)</p>	<p>2. KLIK [4 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - praca zawiera trafną argumentację - <u>jeden</u> utwór wykorzystany w pełni funkcjonalnie, <u>drugi</u> częściowo funkcjonalnie, <u>trzeci</u> niefunkcjonalnie albo brak odwołania - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - praca zawiera fragmenty erudycyjne <p>3. Kompozycja [4 pkt.]</p> <p>A. Struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawna organizacja treści (min. 3 akapity - wstęp, rozwinięcie, zakończenie) <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ występuje 6-8 zaburzeń spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak wnioskowania ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do 	<p>2. KLIK [7 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - dwa utwory wykorzystano <u>w pełni funkcjonalnie</u> a trzeci niefunkcjonalnie/brak LUB jeden w pełni funkcjonalnie a dwa częściowo funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - praca zawiera fragmenty erudycyjne <p>3. Kompozycja [5 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane częściowo formalnie ▪ poprawna organizacja treści zarówno w skali ogólnej jak i zakresie akapitów <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność wypowiedzi poprawna (występuje 	<p>2. KLIK [10 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - dwa utwory wykorzystano <u>w pełni funkcjonalnie</u> a trzeci częściowo funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - wypowiedź świadczy o erudycji zdającego <p>3. Kompozycja [6 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawna zarówno w skali ogólnej, jaki i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ w wypowiedzi występuje 3-5 zaburzeń w spójności na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi. <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje 	<p>2. KLIK [15 pkt]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - trzy utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawna zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występuje w niej nie więcej niż 1 usterka 	<p>2. KLIK [16 pkt]</p> <ul style="list-style-type: none"> - trzy utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie - bogata argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - wypowiedź świadczy o erudycji zdającego - argumentacja rzeczowa, pogłębiona, poparta trafnymi przykładami i szeroka/wieloaspektowa, uwzględniająca konteksty, stanowiąca – jako całość – wnikliwą analizę problemu - wypracowanie zawiera elementy refleksji/głębszego namysłu nad problemem - swobodna realizacja tematu <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawny zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów
--	--	---	---	--	--

	<p>odmiany pisanej języka)</p> <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. Zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ składnia i leksyka utrudniające realizację tematu ▪ 10-11 lub więcej bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 2 bł. (lub 5-6 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max.6-10 bł. (lub 12-20 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 	<p>3-5 zaburzeń spójności)</p> <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzono wnioskowanie ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wąski zakres środków językowych ▪ max. 6-7 bł. językowych <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 2 bł. (lub 5-6 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 6-10 bł. (lub 12-20 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>wnioskowanie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zdający posługuje się jednym wybranym stylem <p>4. Język [9 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje zadowalająca składnia i leksyka ▪ zadowalający zakres środków językowych - składnia i leksyka stosowne do realizacji tematu ▪ precyzyjne słownictwo ▪ max. 4-5 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak błędów (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 5 bł. (lub nie więcej niż 10 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [9 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych ▪ max. 6-7 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak błędów. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 bł. (lub nie więcej niż 10 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [11 pkt.]</p> <p>praca jest bezbłędna pod względem języka wypowiedzi LUB</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych ▪ max. 3 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak błędów (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi
--	---	---	---	---	--

					<p>trudnościami w uczeniu się)</p> <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 bł. (lub nie więcej niż 10 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się)
<p>Wypracowanie – dłuższa forma wypowiedzi</p> <p>(przeprowadzone w I i II okresie)</p>	<p>OCENA NIEDOSTATECZNA – PRACA NIE SPEŁNIA WYMOGÓW NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ ORAZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt – praca zawiera błąd kardynalny – praca nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp) – wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach – żaden utwór nie został wykorzystany przynajmniej w części funkcjonalnie – w pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów – praca nie spełnia wymogów formalnych (jeżeli w kryterium <i>Spełnienie formalnych warunków polecenia</i> przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.) – praca zawiera mniej niż 400 słów – praca jest nie na temat – styl nieadekwatny do tekstu argumentacyjnego oraz brak wnioskowania – brak spójności wypowiedzi – elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane; wypowiedź stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów – praca zawiera 26 lub więcej błędów językowych, 5 lub więcej błędów ortograficznych (albo 9 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 17 lub więcej interpunkcyjnych (albo 31 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) – wypowiedź została napisana niesamodzielnie np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia 				
<p>Wiejska gromada jako mikrokosmos – <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa we fr.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tomu I • wymienić bohaterów utworu i ich scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić strukturę społeczną wsi • omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej • zaprezentować obyczaje przedstawione w powieści i określić ich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję karczmy i kościoła w życiu społeczności wiejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego i uniwersalnego charakteru wspólnoty wiejskiej, przedstawionej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta

		funkcję			
Uniwersalne prawdy o naturze ludzkiej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tomu I • scharakteryzować głównych bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę ziemi w życiu chłopów • przedstawić Antka jako bohatera zbuntowanego • przedstawić Jagnę jako kobietę niepodporządkowaną się regułom wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać walkę o ziemię i kobietę jako zachowania warunkowane instynktem • dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczną śmierć Kuby podczas wesela • uogólnić postawy Antka i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy funkcjonowaniem we wspólnocie a samorealizacją
<i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać trzy rodzaje narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy realizmu w powieści • podać przykłady stylizacji gwarowej i określić funkcję tego zabiegu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazowania impresjonistycznego we fragmentach powieści • dokonać analizy obrazowania naturalistycznego we fragmentach powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazowanie impresjonistyczne w poezji i prozie Młodej Polski
Myślenie mityczne w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić czas i przestrzeń w <i>Chłopach</i> w kategoriach mitycznych • omówić mit Matki Ziemi w powieści • odnaleźć w źródłach informacje na temat symboliki obrzędów weselnych oraz odnieść je do wesela Jagny i Macieja 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kreację Antka w kategoriach mitu • dokonać analizy zależności człowieka od natury w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić współwystępowanie w powieści elementów religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich

Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
Wprowadzenie do analizy <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić obszary działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Wesela</i> • przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranych dzieł plastycznych Stanisława Wyspiańskiego
Portret podzielonego społeczeństwa w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór elementy obrazowania impresjonistycznego • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora • wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligenci (Pan Młody i Gospodarz) • omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I (szczególnie na podstawie rozmów: Czepca z Dziennikarzem, Radczyni z Kliminą, Pana Młodego z Panną Młodą) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumieniu między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy • scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Stanisław Wyspiański realizował w didaskaliach młodopolską ideę syntezy sztuk
„Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” – widma i duchy w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Racheli w wprowadzeniu zjaw do dramatu • zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dialogów bohaterów • wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wykorzystane w <i>Weselu</i> obrazy Jana Matejki i omówić ich funkcję

(lektura obowiązkowa)			w kontekście aktu II <ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II 		
W rytmie chocholego tańca – symboliczne znaczenie aktu III <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochoła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą • zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motyw tańców kończących <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy i nastroje dekadentkie w <i>Weselu</i> oraz innych młodopolskich tekstach kultury
Narodowa psychodrama – uniwersalny wydzźwięk <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w dramacie mity narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> • wskazać w dramacie motywy oniryczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obnażania mitów narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność • zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nawiązania do mitów chłopskich i omówić ich funkcję w utworze • zinterpretować film Wojciecha Smarzowskiego <i>Wesele</i> w kontekście dramatu
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Ironia	<ul style="list-style-type: none"> • definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką • wymienić wyznaczniki i sygnały ironii • przedstawić sposoby osiągnięcia efektów ironicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym • wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze • wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawać sposoby osiągnięcia efektów ironicznych • rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach • omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym • omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej 	
Jak napisać referat?	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady wygłaszania tekstu naukowego • przedstawić budowę referatu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić podane przykłady protokołów pod kątem stosowności stylistycznej • scharakteryzować język referatu • przygotować konspekt referatu • sporządzić opis bibliograficzny źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać różne źródła w celu znalezienia informacji potrzebnych do stworzenia referatu • sformułować tezę referatu i argumentację 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy podanego referatu, wskazać jego mocne i słabe strony • stworzyć i wygłosić referat 	
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości OBEJMUJE WSZYSTKIE WYMAGANIA Z EPOKI MŁODA POLSKA	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

UWAGI:

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia podstawowych wymagań, koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej
- nie zna pojęć kluczowych dla zrozumienia omawianych problemów

2. Ocenę wyższą otrzymuje uczeń spełniający łącznie wymagania edukacyjne określone dla ocen niższych np. ocenę dobrą otrzymuje uczeń spełniający wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz dobrą.

3. TREŚCI NIEZREALIZOWANE W I OKRESIE, ZOSTANĄ ZREALIZOWANE W II OKRESIE

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA
PRZEZ UCZNIĄ ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ**

II OKRES

**(OBEJMUJĄ WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA PRZEZ UCZNIĄ
ŚRÓDROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ)**

□ zakres podstawowy ■ zakres rozszerzony

Numer i temat lekcji	Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny				
	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE					
Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć kontekst historyczny
Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać architekturę secesyjną i modernistyczną wskazać najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego

		<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	cechy teatru w dwudziestoleciu międzywojennym		
Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polskie ruchy awangardowe
Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiolek</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa
Zmysłowy obraz intymności – *** [W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem] Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy tworzące atmosferę intymności • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury
Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zdefiniować balladę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w kontekście utworu • zinterpretować metaforę ballady • sformułować tezę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję konwencji baśniowej

			wierzącymi w sny	interpretacyjną utworu	
Krytyczne czytanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy w fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki • wskazać elementy tabu naruszone w fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu
Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów
Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować sens wiersza • wskazać w wierszu synestezję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić warstwę brzmieniową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima z malarstwem kubistycznym
Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela

Jasnorzewskiej		językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję	elementy języka potocznego i określić ich funkcję	wiersza	Naborowskiego
Epigramatyczny charakter <i>Pocałunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania do utworów
Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z miastem 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie • wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego <i>Ulica wchodzi do domu</i> w kontekście wiersza Juliana Przybosa
Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu <i>Z Tatr</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego • wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę wiersza • odnieść wiersz do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu gór w różnych tekstach kultury
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza • omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów opisywania wsi w różnych tekstach kultury
Sen – brat śmierci. <i>ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury
Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu <i>mały mit</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację komunikacyjną w wierszu • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia • wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego <i>Sen</i> w kontekście wiersza
Poezja w czasach zagrożenia – <i>żał</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazowania surrealistycznego w wierszu

		wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej		
Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury
Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• dokonać analizy przemysłów Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu	• dokonać analizy funkcji nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza
Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej	• zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej • zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem	• zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści	• dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera • zinterpretować ostatnią scenę powieści	• omówić różne sposoby przedstawiania Polski i Polaków w literaturze

Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować opowieść o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki • wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie szkła • odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści • zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury
<i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję
Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt • dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczny sens konfrontacji Józia z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda • odwołując się do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrówki Józia
Forma uświadomiona i rozbitcie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę • dokonać analizy sceny 	

				rozbicia formy w pokoju Zuty	
Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>tydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>tydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>tydka</i> w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne) 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatni akapit powieści • omówić strategie manipulowania formą 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy polskich ziemian w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza
<i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy awangardowe • wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy cech języka <i>Ferdydurke</i> w kontekście epoki
<i>Granica</i> Zofii Nałkowskiej jako powieść o życiu (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu • omówić treść utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać zasadę kompozycyjną powieści (inwersja czasowa) i określić jej funkcję (przedstawienie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić na czym polega nowatorstwo kompozycji utworu • wskazać różne interpretacje powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować i komentować refleksje narratora <i>Granicy</i> na temat ludzkiego życia • interpretować tytuł powieści, 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować własną ocenę postaci Zenona Ziembiewicza-bohatera tragicznego (źródła psychologiczne i

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów <i>Granicy</i> i ich scharakteryzować 	<p>motywów działania oraz złożoności prawdy o człowieku</p>	<p>(filozoficzna psychologiczno-moralna, polityczno-społeczna,) i omówić je w odniesieniu do treści utworu</p>	<p>dostrzegając jego wieloznaczność (płaszczyzna psychologiczno-moralna, społeczno-polityczna, filozoficzna)</p> <ul style="list-style-type: none"> analizować sposoby kreowania kobiet w utworach dwudziestolecia międzywojennego 	<p>społeczne jego tragizmu)</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat ról społecznych i ich wpływ na życie bohaterów powieści Nałkowskiej i innych poznanych utworów (np. <i>Przedwiośnie</i> Żeromskiego, <i>Ferdydurke</i> Gombrowicza
<p>W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstów wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę matki i ojca w tekstach wypowiedzieć się na temat narratora tekstów rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję omówić cechy rzeczywistości onirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych omówić sensualny obraz świata w tekstach omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów
<p>Rewolucja w szewskim warsztacie – <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wypowiedzi Sajemana i Scurvy'ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajemana
<p>Kreacja postaci w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiona i nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować przemiany Scurvy'ego i określić ich funkcję zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega groteskowość przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy relacji pomiędzy Księżną a Prokuratorem 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść kreację Księżnej do archetypów kobiecości

Praca, rewolucja, totalitaryzm w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób wykorzystania motywu pracy w <i>Szewcach</i> • omówić funkcję Hiper-Robociarza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przemocy w utworze
<i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować teorię Czystej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu • wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów • zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać zakończenie <i>Szewców</i> w kontekście triady heglowskiej
Jednostka kontra urząd w <i>Procesie</i> Franza Kafki (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • opisać sąd, przed którym staje bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu • omówić reakcje bohatera na poranne zajście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony pod kątem absurdu i groteski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przestrzeń powieści w odniesieniu do motywu labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw labiryntu do tradycji kulturowej
<i>Proces</i> Franza Kafki – symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa we fr.)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę rodziny i znajomych w życiu głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę bohatera utworu • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować ich znaczenie • omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przypowieść o odźwiernym • zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem • omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści • zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać ujęcia motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Sklepiach cynamonowych</i> Brunona Schulza • porównać wizję ludzkiego losu przedstawione w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza
Woland i jego świta – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • przedstawić członków szatańskiej świty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach • scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kreacji szatana nawiązania do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu • omówić symbolikę 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej

		<p>Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii wygłaszanych na jego temat)</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować członków szatańskiej świty • określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawienia dobra i zła na świecie w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa oraz <i>Fauście</i> Johanna Wolfganga Goethego • wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach 	przeźrzeni w powieści	
<p>Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnątrznie? – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować scenę w Variétés • zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w scenie w Variétés topos <i>theatrum mundi</i> i określić jego funkcję • zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomiejskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dixy <i>Wielkie miasto</i> i w powieści Michaiła Bułhakowa
<p>Miłość, która ocala – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty • zaprezentować historię miłości bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu • zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemiany Małgorzaty w wiedźmę w kontekście wolności • zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zreinterpretowania historii Fausta i Małgorzaty w powieści
<p>Wątki biblijne w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje Jezui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami • omówić filozofię Jezui 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób psychologizacji Jezui i Piłata w powieści • omówić sposób kreacji Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wprowadzenia historii Jezui i Piłata do powieści • omówić sposoby przedstawienia Mateusza Lewity i Judy z Kiriatury • omówić relacje pomiędzy Wolandem i Mateuszem w końcówce powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej • zinterpretować symboliczne znaczenie tęsknoty Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia Jezui do tradycji kulturowej

Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować normę językową • wymienić kryteria poprawności językowej • zaprezentować podział innowacji językowych • wymienić funkcje innowacji językowych • zdefiniować modę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową • wskazać wyrazy zgodne z normą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej • ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznanym słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Błędy językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać błędy językowe znalezione w tekście • wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy językowe 	
Felieton, Skarga, zażalenie, reklamacja	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów • zaprezentować 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów • dostosować formę tekstu do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu • skorygować podane pismo • przekształcić reklamację w skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować felieton • zredagować skargę, zażalenie i reklamację 	

	<ul style="list-style-type: none"> cechy skargi wymienić etapy pisania skargi zdefiniować zażalenie wymienić etapy pisania zażalenia zdefiniować reklamację wymienić etapy pisania reklamacji 	<ul style="list-style-type: none"> określić sytuacje, w których można złożyć skargę, zażalenie bądź reklamację 			
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości OBEJMUJE WSZYSTKIE WYMAGANIA Z EPOKI DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
WOJNA I OKUPACJA					
Wojna i okupacja – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko Holokaustu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat specyfiki II wojny światowej w kontekście wcześniejszych konfliktów zbrojnych
Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej wymienić formy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach omówić rolę 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sztukę satyryczną okresu wojny i okupacji

	funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej		fotografii w czasie II wojny światowej		
Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy związane z militariami 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę wiersza odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają elegijność i dyskursywność wiersza
Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają deklaratywny i refleksyjny charakter ostatniej strofy wiersza
<i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrtejską	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę tekstu zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść problem poruszony w wierszu do różnych tekstów kultury i dokonać analizy

		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<p>teraźniejszości</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej 		porównawczej
<p>Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w wierszu cechy elegii 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe, w których wykorzystano motyw dziecka wobec wojny
<p>Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosząc się do wybranych tekstów kultury, zaprezentować różne postawy Polaków wobec Zagłady
<p>Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosząc się do wybranych kontekstów literackich, wypowiedzieć się na temat zadań artystów po wojnie

		funkcję			
Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób ukazania bału • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy warstwy brzmieniowej utworu
Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Pabla Picassa <i>Guernica</i> w kontekście wiersza
Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Ernsta Ludwiga Kirchnera <i>Autoportret w mundurze żołnierza</i> w kontekście problematyki wiersza
Notatka syntetyzująca OCENA WG. KRYTERIÓW CKE	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście i przedstawić stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko obu autorów 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawić stanowiska obu autorów, wskazać

			każdego z autorów na dany temat		punkty wspólne/rozbieżne lub różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki
Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację narratora tekstu • omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty: historyczny i biograficzny • omówić funkcję gwary obozowej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy człowieka zlagrowanego • omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania obozu koncentracyjnego w kulturze
Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowania więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście • wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej • omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście fragmenty o charakterze egzystencjalnym, filozoficznym i eschatologicznym oraz określić ich funkcję
Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wybranych fragmentów/rozdziałów • wymienić kolejne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić mechanizmy obronne więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny utworu

(lektura obowiązkowa we fr.)	elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową	panującą w obozie		człowieczeństwa	
Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa we fr.)	• zaprezentować wybranych bohaterów utworu	• omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa	• zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworze Tadeusza Borowskiego	• dokonać analizy procesu reifikacji	• omówić funkcję literatury w świecie łagrów przedstawionym w <i>Innym świecie</i>
<i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa we fr.)	• zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną	• wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej	• rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną	• porównać <i>Inny świat</i> ze znanym sobie przykładem literatury faktu
Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście	• wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach	• wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią • przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana	• wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu • omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście	• wyjaśnić, dlaczego Markowi Edelmanowi zarzucano demitologizację powstania w getcie
O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed</i>	• omówić powody wybuchu powstania w	• zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie	• przedstawić sposób mówienia o życiu w	• zinterpretować znaczenie współistnienia	• omówić obraz Bronisława Wojciecha

<i>Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga 	<ul style="list-style-type: none"> • w tekście dwóch płaszczyzn czasowych • zinterpretować zakończenie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • Linkego <i>El-mole-rachmim</i> w kontekście tekstu
Tabu językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie <i>tabu</i> • wymienić obszary podlegające tabu • wyjaśnić, na czym polega tabu językowe • wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak zmieniały się zakres i znaczenie tabu • wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przyczyny tabuizacji • wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną • nazwać podane strategie unikania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego • omówić konsekwencje łamania tabu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
Interpretacja porównawcza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne interpretacji porównawczej • zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę podczas porównywania utworów • omówić kompozycję interpretacji porównawczej • sporządzić plan odtwórczy interpretacji porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać obszary podanych tekstów ważne dla analizy porównawczej • sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej • ustalić zasadę, według której zestawiono teksty 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przykładów interpretacji porównawczych • zredagować analizę porównawczą 	
Powtórzenie i podsumowanie wiadomości OBEJMUJE WSZYSTKIE	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

WYMAGANIA Z EPOKI „WOJNA I OKUPACJA”				• uogólniać, podsumowywać i porównywać	
--	--	--	--	--	--

UWAGI:

1. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia podstawowych wymagań, koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej
- nie zna pojęć kluczowych dla zrozumienia omawianych problemów

2. Ocenę wyższą otrzymuje uczeń spełniający łącznie wymagania edukacyjne określone dla ocen niższych np. ocenę dobrą otrzymuje uczeń spełniający wymagania edukacyjne na oceną dopuszczającą, dostateczną oraz dobrą.

3. TREŚCI NIEZREALIZOWANE W KLASIE III, ZOSTANĄ ZREALIZOWANE NA POCZĄTKU KLASY IV.

SZCZEGÓŁOWA STANDARYZACJA OCEN DLA KLASY III

W klasie trzeciej uczeń zobligowany jest do uzyskania oceny, sprawdzającej wiedzę i umiejętności:

a) Na **poziomie podstawowym** z:

- nurtu awangardowego XX-lecia międzywojennego (sprawdzian)
- znajomości (kartkówka)
- znajomości: *Wesela*, *Przedwiośnia*, *Ferdydurke*, *Chłopów t.1*, *Przedwiośnia*, *Proszę Państwa do gazu*, *Zdążyć przed Panem Bogiem*, *Innego świata* - kartkówki z treści i(lub) problematyki (po omówieniu)
- 2 zadania klasowe w roku szkolnym
- sprawdzianu z literatury Młodej Polski, XX-lecia międzywojennego, wojny i okupacji
- 2 wypracowania typu maturalnego w ciągu roku szkolnego
- minimum 1 ocenę z odpowiedzi w okresie
- minimum 1 czytanie ze zrozumieniem w okresie
- raz w roku mini matura obejmująca materiał powtórzony i wprowadzony w kl. 3 – język polski w użyciu, test historycznoliteracki opracowany w oparciu wiedzę i umiejętności z zakresu epok: starożytność – XX-lecie międzywojenne – obowiązują wymagania wg wyżej wprowadzonych

b) Na **poziomie rozszerzonym**, ocena ponadto z:

- znajomości *Procesu*, *Szewców*, *Mistrza i Małgorzaty*, wybranych opowiadań Schulza – kartkówki z treści i(lub) problematyki (po omówieniu)
- dodatkowo 1 wypracowania typu maturalnego w roku szkolnym
- dodatkowo 1 czytania ze zrozumieniem w okresie
- raz w roku mini matura obejmująca materiał powtórzony i wprowadzony w kl. 3 – język polski w użyciu, test historycznoliteracki opracowany w oparciu wiedzę i umiejętności z zakresu epok: starożytność – XX-lecie międzywojenne – obowiązują wymagania wg wyżej wprowadzonych

*Standaryzacja dotyczy również oceny z matury ustnej ustalonej w miarę potrzeb przez Dyрекcję Szkoły.

Formy sprawdzania wiedzy oceniane są zgodnie z następującym przelicznikiem procentowym:

1. PRACE PISEMNE (z wyjątkiem kartkówek)

Ocena	Próg procentowy (%)
celujący	100-99
bardzo dobry	98-90
dobry	89-72
dostateczny	71-51
dopuszczający	50-40
niedostateczny	poniżej 39

2. KARTKÓWKI

Ocena	Próg procentowy (%)
celujący	100
bardzo dobry	99-90
dobry	89-72
dostateczny	71-51
dopuszczający	50-40
niedostateczny	poniżej 39

3. PRÓBNE BADANIE OSIĄGNIĘĆ

Ocena	Próg procentowy (%)
celujący	100-97
bardzo dobry	96-86
dobry	85-71
dostateczny	70-54
dopuszczający	53-40
niedostateczny	poniżej 39

ZASADY OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNEJ TYPU MATURALNEGO

(zgodne z kryteriami określonymi przez CKE z dn. 30.08.2024r.)

Oceni wypowiedzi podlegają cztery kryteria, tj.:

- aspekt merytoryczny wypowiedzi monologowych w zadaniach 1. i 2. (od 0 do 16 pkt)

		Zadanie 1.	Zadanie 2.
W zadaniu 1. Temat + 2 elementy (zagadnienie + lektura + kontekst przywołany przynajmniej częściowo funkcjonalnie)	bogata argumentacja; bez poważnych błędów rzeczowych	8	8
	bogata argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO zadowalająca argumentacja bez błędów rzeczowych	7	7
W zadaniu 2. Temat + 2 elementy (zagadnienie + tekst 1 + tekst 2 / własne doświadczenia)	zadowalająca argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO powierzchowna argumentacja bez błędów rzeczowych	6	6
	powierzchowna argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi	5	5
W zadaniu 1. Temat + 1 element (zagadnienie + lektura)	bogata argumentacja; bez poważnych błędów rzeczowych	4	4
	bogata argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO zadowalająca argumentacja bez błędów rzeczowych	3	3
W zadaniu 2. Temat + 1 element (zagadnienie + tekst 1 LUB zagadnienie + tekst 2 / własne doświadczenia)	zadowalająca argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi ALBO powierzchowna argumentacja bez błędów rzeczowych	2	2
	powierzchowna argumentacja z 1–2 poważnymi błędami rzeczowymi	1	1
brak wypowiedzi; wypowiedź nie na temat; wypowiedź zawiera błąd kardynalny ALBO 3 lub więcej poważnych błędów rzeczowych; wypowiedź nie odnosi się w ogóle do lektury wskazanej w poleceniu		0	0

- **kompozycja wypowiedzi monologicznych** w zadaniach 1. i 2. oceniana łącznie (od 0 do 4 pkt)

	Zadanie 1.	Zadanie 2.
Kompozycja wypowiedzi spójna (tzn. uporządkowana, logiczna).	2	2
Kompozycja wypowiedzi częściowo spójna.	1	1
Kompozycja wypowiedzi niespójna.	0	0

- **aspekt merytoryczny wypowiedzi podczas rozmowy** (od 0 do 6 pkt)

Wypowiedzi na temat (na temat = adekwatne + merytorycznie poprawne)	w zakresie wypowiedzi, które są na temat: właściwy stopień uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	6
	w zakresie wypowiedzi, które są na temat: zaburzenia w stopniu uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	5
Fragmenty wypowiedzi na temat, pozostałe fragmenty wypowiedzi – częściowo na temat (zaburzenia w adekwatności lub zaburzenia merytoryczne)	w zakresie wypowiedzi, które są na temat lub częściowo na temat: właściwy stopień uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	4
	w zakresie wypowiedzi, które są na temat lub częściowo na temat: zaburzenia w stopniu uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	3
Wszystkie wypowiedzi częściowo na temat (zaburzenia w adekwatności lub zaburzenia merytoryczne)	w zakresie wypowiedzi, które są częściowo na temat: właściwy stopień uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	2
	w zakresie wypowiedzi, które są częściowo na temat: zaburzenia w stopniu uszczegółowienia wypowiedzi względem postawionego pytania / postawionych pytań	1
Wypowiedzi nie na temat; wszystkie wypowiedzi zdawkowe; błąd kardynalny; niezachowanie zasad dialogu (np. niezachowanie norm grzecznościowych)		0

- **zakres i poprawność środków językowych w wypowiedziach monologicznych oraz podczas rozmowy (od 0 do 4 pkt).**

Zadowalający zakres środków językowych, w szczególności leksykalnych	w wypowiedziach zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (dopuszczalne sporadyczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	4
	w wypowiedziach częściowo zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (w wypowiedzi występowały liczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	3
Wąski zakres środków językowych	w wypowiedziach zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (dopuszczalne sporadyczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	2
	w wypowiedziach częściowo zachowano właściwą dla języka mówionego poprawność językową (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynność (w wypowiedzi występowały liczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	1
Wypowiedź niekomunikatywna ALBO W wypowiedzi nie zachowano właściwej dla języka mówionego poprawności językowej (w zakresie fleksji, leksyki, frazeologii, składni i fonetyki) oraz płynności (w wypowiedzi występowały bardzo liczne błędy językowe oraz/lub usterki w płynności)	0	

Za egzamin ustny zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie **30 punktów** (po 15 pkt. za jedno zadanie).

ZASADY OCENIANIA WYPOWIEDZI USTNEJ

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny				
Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą dostateczną, dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą dostateczną, dobrą, bardzo dobrą, oraz:
<ul style="list-style-type: none"> - przyporządkować autorom tytuły i głównych bohaterów utworów literackich, - określić ramy chronologiczne omawianych epok, - objaśnić znaczenie nazw omawianych epok literackich, - wskazać podstawowe cechy najważniejszych dla danej epoki gatunków literackich, - wskazać cechy podstawowych wzorców osobowych charakterystycznych dla danej epoki, - posługiwać się kluczowymi dla rozumienia omawianych epok pojęciami, - streścić główne wątki utworów epickich i dramatycznych z listy lektur obowiązkowych, - scharakteryzować 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać podstawowe cechy gatunków, - powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami historycznymi, - wskazać związki omawianych epok z wcześniejszymi, - opisać motywy i tematy literackie, odwołując się do omówionych utworów, - scharakteryzować wzorce osobowe i postawy bohaterów, odwołując się do omówionych utworów literackich, - rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne w utworach literackich, - określić tematykę i problematykę omówionych utworów, - podejmować próby włączenia się do dyskusji. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać związki literatury z historią, kulturą, sztuką i filozofią epoki, - scharakteryzować wizję świata i człowieka w poszczególnych epokach, odwołując się do omówionych utworów literackich, - scharakteryzować podstawowe prądy artystyczne i umysłowe oraz hasła programowe i idee poszczególnych epok, odwołując się do omówionych utworów literackich, - scharakteryzować koncepcję artysty i zadania sztuki w omawianych epokach, odwołując się do utworów literackich, - wskazać i opisać charakterystyczne cechy językowe i stylistyczne w tekstach literackich, - wskazać dominantę 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić głównych twórców kultury i ich dzieła w omawianych epokach, - wykazać się opanowaniem pamięciowym fragmentów tekstów literackich oraz swobodnie posługiwać się cytatami, - wyjaśnić literaturoznawcze sensory pojęć, - przedstawić ewolucję bohatera literackiego oraz wybranych gatunków literackich na podstawie omawianych utworów, - wyjaśnić funkcje motywów antycznych i symboli biblijnych w utworach literackich, - rozpoznać nawiązania do tradycji we współczesnym utworze literackim lub filmie, - formułować wnioski płynące z porównania kształtu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - prezentować swoje poglądy, umiejętnie posługiwać się wiedzą spoza programu szkolnego, świadcząca o dużej erudycji, - formułować wnioski dojrzałe, wnikliwe, - stawiać hipotezy badawcze, - polemizować, szukając wciąż nowych argumentów, - dokonać syntezy twórczości literackiej (epoki, autora, prądu).

<p>bohaterów literackich,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentować na lekcji zagadnienia wcześniej przygotowane w domu, - przekazywać efekty swej pracy na lekcjach w komunikatywny sposób. 		<p>kompozycyjną i myślową oraz dokonać analizy typowego dla epoki i autora utworu literackiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zająć i uzasadnić stanowisko w dyskusji, odwołując się do utworu, cytatu, kontekstu lub wiedzy o epoce, - formułować wnioski, uogólnienia i argumentację, prezentując swój punkt widzenia, - ocenić bohaterów literackich w kontekście epoki, zwracając uwagę na ich komplikacje psychiczne i uwikłania w problemy moralne oraz społeczne, - komponować w trakcie zajęć dłuższe wypowiedzi w sposób zwarty, logiczny i uporządkowany, - wypowiadać się płynnie, poprawnie pod względem stylistycznym i językowym. 	<p>tekstów,</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie gromadzić, porządkować i wykorzystywać w wypowiedzi. materiał z różnych źródeł dot. lit., filmu i innych dziedzin sztuki, - porównać wzorce osobowe, kreacje bohaterów oraz wizję świata i człowieka w omawianych epokach, odwołując się do utworów lit., - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła literackiego, posługując się biegłą terminologią historyczno- i teoretycznoliteracką oraz rozpoznając przerośnięte znaczenia dzieła (metaforyczne, alegoryczne, paraboliczne), - dokonać samodzielnej analizy i interpretacji dzieła sztuki (w tym tekstu lit.) ze wskazaniem funkcji środków. specyficznych dla danej dziedziny sztuki, - wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną, - odwoływać się do opinii autorytetów dla obrony własnego stanowiska, - dowodzić własnej racji w ocenie dzieł sztuki, 	
---	--	---	---	--

ZASADY OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ

(zgodne z kryteriami określonymi przez CKE z dn. 30.08.2024r.)

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim poziomie uogólnienia	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom uogólnienia jest zaburzony	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście ALBO notatka przedstawia niepełne stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	

C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy językowe/ortograficzne/interpunkcyjne

0 pkt – trzy i więcej błędów językowych/ortograficznych/interpunkcyjnych.

Uwaga.

1. Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.
2. Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię albo dysgrafię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.

**ZASADY OCENIANIA WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ /
WYPRACOWANIA TYPU MATURALNEGO – POZIOM PODSTAWOWY**

(zgodne z kryteriami określonymi przez CKE z dn. 30.08.2024r.)

Ogólne zasady oceniania wypracowania

1. Zdający może zrealizować temat w wybranej przez siebie formie wypowiedzi, np.: rozprawka, szkic krytyczny, przemówienie, list otwarty, artykuł, esej, pod warunkiem że będzie to **wypowiedź argumentacyjna**.
2. Do pełnej realizacji polecenia wystarczy przywołanie **dwóch** argumentów.
3. Przywołanie utworu literackiego w formie streszczenia nie stanowi argumentu.
4. W wypracowaniu **nie jest wymagane** omawianie utworów literackich ani w porządku chronologicznym, ani w porządku przedstawionym w temacie, tj. lektura obowiązkowa, inny utwór literacki, konteksty. Zdający powinien zrealizować temat zgodnie z przyjętą przez siebie koncepcją.
5. Funkcjonalność wykorzystania w wypracowaniu utworu literackiego nie oznacza konieczności omówienia przez zdającego wszystkich elementów fabuły, sensów utworu istotnych (z punktu widzenia egzaminatora) ze względu na zagadnienie sformułowane w temacie. Zadaniem egzaminatora jest ocena stworzonej przez zdającego pracy pisemnej. Egzaminator nie może kierować się własnym wyobrażeniem, jak inaczej/lepiej można by taką pracę napisać. W ocenie należy uwzględnić to, co w pracy jest, a nie to, co – zdaniem egzaminatora – mogłoby/powinno w niej być.
6. Zdający musi w wypracowaniu wykorzystać dwa konteksty, ale nie musi odwoływać się do dwóch różnych typów kontekstów, np. jeden kontekst jest filozoficzny, drugi – historyczny; mogą być to dwa konteksty z tej samej kategorii.
7. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 300 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia oraz Kompetencje literackie i kulturowe*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Utwory literackie, w tym lektury

1. Za utwór literacki w wypracowaniu **nie uznaje się**: komiksu, powieści obrazkowej, mangi, scenariusza filmowego, gry komputerowej. Te teksty kultury

mogą zostać wykorzystane w wypracowaniu jako kontekst.

2. Ani jako utworów literackich, ani jako kontekstów nie traktuje się utworów literackich i tekstów piosenek obcojęzycznych, które nie zostały przetłumaczone na język polski.

3. Za lekturę obowiązkową uznaje się odwołanie przez zdającego do każdej księgi biblijnej. Biblia jest tworem literackim, którego znajomość nie obowiązuje w całości, dlatego żaden błąd rzeczowy w odniesieniu do Biblii nie jest błędem kardynalnym.

4. Zbiory mitów inne niż *Mitologia* Jana Parandowskiego nie są uznawane za lekturę obowiązkową – mogą stanowić np. kontekst.

Język, ortografia i interpunkcja

1. Wszystkie wyrazy napisane przez zdającego składają się na sumę wyrazów w wypracowaniu. Jeżeli zdający napisze rozdzielnie wyraz, który powinien napisać łącznie, to liczymy go jako dwa wyrazy. Liczbę wyrażoną cyframi traktujemy jako jeden wyraz.

2. Jeżeli zdający nadaje tytuły lub śródtytuły pracy lub jej poszczególnym częściom, to bierze się je pod uwagę przy ocenie pracy, np. przy ocenie spójności. Tytuły i śródtytuły wlicza się do ogólnej liczby wyrazów.

3. **Nie są błędami językowymi powtórzenia wyrazów pojawiających się w temacie**, np.: *człowiek, bunt, konsekwencje, relacje, kształtowanie*.

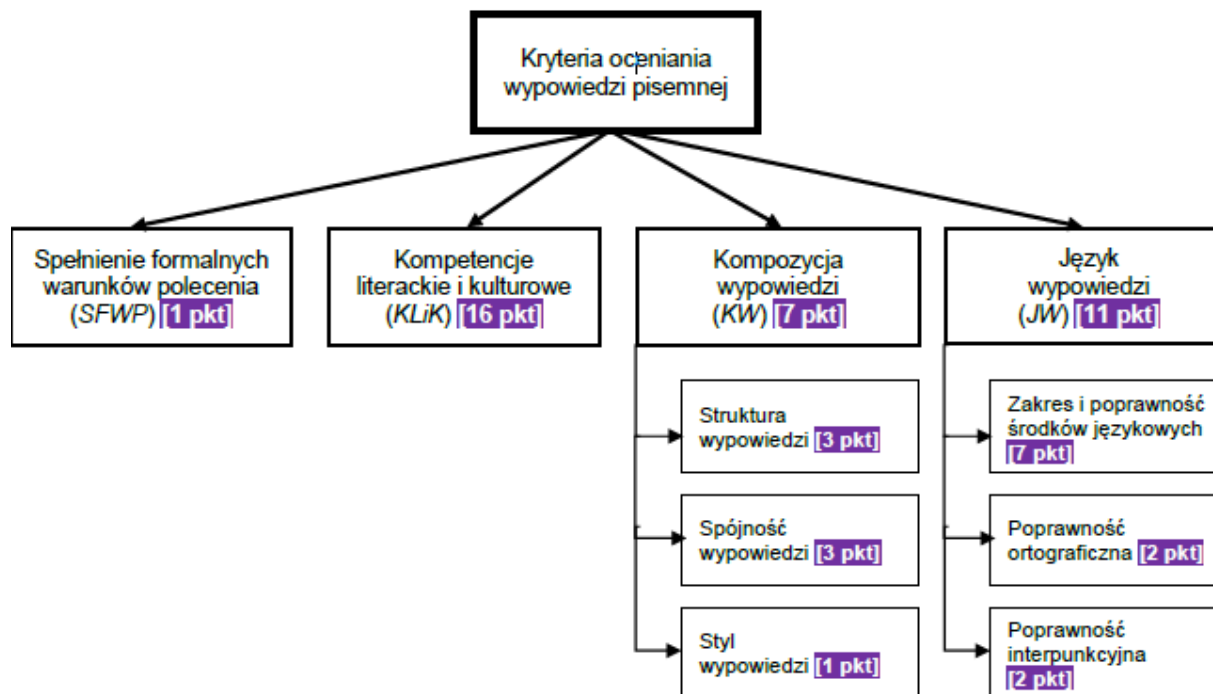
4. Poprawne są różne wersje pisowni następujących tytułów utworów literackich:

- „**Rozmowa** Mistrza Polikarpa ze Śmiercią” albo „**Rozmowa** mistrza Polikarpa ze Śmiercią”, albo „**Dialog** Mistrza Polikarpa ze Śmiercią”, albo „**Dialog** mistrza Polikarpa ze Śmiercią”
- „Inny świat” albo „Inny Świat”
- „Rok 1984” albo „1984”
- „Górą „Edek” ” albo „Górą Edek”.

Zdający musi jednak konsekwentnie stosować w wypracowaniu wybraną wersję zapisywania danego tytułu.

5. Jeżeli zdający nie stosuje w wypracowaniu cudzysłowu w zapisie tytułów utworów literackich, to pominięcie cudzysłowu traktuje się jako błąd interpunkcyjny. Jeżeli zdający w swojej pracy konsekwentnie stosuje błędną interpunkcję w zapisie tytułu tego samego utworu literackiego, to egzaminator policzy ten błąd tylko raz.

Szczegółowe zasady oceniania wypowiedzi argumentacyjnej / wypracowania typu maturalnego

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny				
Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 300 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 300 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 300 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 300 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 300 słów

<p>2. KLIK [4 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – praca zawiera powierzchowną argumentację opartą na uogólnieniach – argumentacja poparta przykładami – tylko jeden utwór wykorzystany <u>częściowo</u> funkcjonalnie – merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe <p>3. Kompozycja [4 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawna organizacja treści (min. 3 akapity - wstęp, rozwinięcie, zakończenie) <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ występuje 6-8 zaburzeń spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak wnioskowania ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. Zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ składnia i leksyka utrudniające realizację tematu ▪ 15-17 lub więcej bł. 	<p>2. KLIK [7 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe – jeden utwór wykorzystano <u>w pełni funkcjonalnie</u> a drugi <u>niefunkcjonalnie</u> – <u>co najmniej</u> jeden kontekst <u>wykorzystano w pełni</u> funkcjonalnie – powierzchowna argumentacja <p>3. Kompozycja [5 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane częściowo formalnie ▪ poprawna organizacja treści zarówno w skali ogólnej jak i zakresie akapitów <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność wypowiedzi poprawna (występuje 3-5 zaburzeń spójności) <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzono wnioskowanie ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wąski zakres środków 	<p>2. KLIK [8 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> – merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe – dwa utwory wykorzystano częściowo funkcjonalnie – funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów – praca zawiera <u>fragmenty</u> erudycyjne <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kompozycja funkcjonalna <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ w wypowiedzi spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań, jak również między zdaniami i akapitami (lub występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności) <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ zdający posługuje się jednym wybranym stylem <p>4. Język [10 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje zadowalająca składnia i leksyka ▪ zadowalający zakres środków językowych - składnia i leksyka stosowne do realizacji tematu 	<p>2. KLIK [15 pkt]</p> <ul style="list-style-type: none"> – dwa utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie – zadowalająca argumentacja – co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawna zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [9 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków 	<p>2. KLIK [16 pkt]</p> <ul style="list-style-type: none"> – dwa utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie – bogata argumentacja – funkcjonalne wykorzystanie dwóch kontekstów – wypowiedź świadczy o erudycji zdającego – argumentacja rzeczowa, pogłębiona, poparta trafnymi przykładami i szeroka/wieloaspektowa, uwzględniająca konteksty, stanowiąca – jako całość – wnikliwą analizę problemu sformułowanego w poleceniu; – wypracowanie zawiera elementy refleksji/ głębszego namysłu nad problemem – swobodna realizacja tematu <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawny zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana
--	---	--	--	---

<p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 4 bł. (lub 8 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. Interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 9-16 bł. (lub 16-30 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 	<p>językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 11 bł. językowych <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 4 bł. (lub 8 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 9-16 bł. (lub 16-30 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ precyzyjne słownictwo ▪ max. 5 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 bł. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 8 bł. (lub nie więcej niż 15 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 11 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 bł. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 bł. (lub nie więcej niż 15 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [11 pkt.] praca <u>jest bezbłędna</u> pod względem języka wypowiedzi LUB</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych ▪ max. 5 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 1 bł. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 8 bł. (lub nie więcej niż 15 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się)
---	---	--	---	--

OCENA NIEDOSTATECZNA – PRACA NIE SPEŁNIA WYMOGÓW NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ ORAZ:

- jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt
- praca zawiera błąd kardynalny
- praca nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp)
- wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach
- żaden utwór nie został wykorzystany przynajmniej w części funkcjonalnie
- w pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów
- praca nie spełnia wymogów formalnych (jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.)
- praca zawiera mniej niż 300 słów
- praca jest nie na temat
- styl nieadekwatny do tekstu argumentacyjnego oraz brak wnioskowania
- brak spójności wypowiedzi
- elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane; wypowiedź stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów
- praca zawiera 26 lub więcej błędów językowych, 5 lub więcej błędów ortograficznych (albo 9 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 17 lub więcej interpunkcyjnych (albo 31 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się)
- wypowiedź została napisana niesamodzielnie np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia

ZASADY OCENIANIA WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ / WYPRACOWANIA TYPU MATURALNEGO – POZIOM ROZSZERZONY (zgodne z kryteriami określonymi przez CKE z dn. 30.08.2024r.)

Ogólne zasady oceniania wypracowania

1. Zdający może zrealizować temat w wybranej przez siebie formie wypowiedzi, np.: rozprawka, szkic krytyczny, przemówienie, list otwarty, artykuł, esej, pod warunkiem że będzie to **wypowiedź argumentacyjna**.
2. Do pełnej realizacji polecenia wystarczy przywołanie dwóch argumentów.

3. Przywołanie utworu literackiego w formie streszczenia nie stanowi argumentu.
4. W wypracowaniu **nie jest wymagane** omawianie utworów literackich ani w porządku chronologicznym, ani w porządku przedstawionym w temacie, tj. lektura obowiązkowa, inne utwory literackie, kontekst. Zdający powinien zrealizować temat zgodnie z przyjętą przez siebie koncepcją.
5. Funkcjonalność wykorzystania w wypracowaniu utworu literackiego nie oznacza konieczności omówienia przez zdającego wszystkich elementów fabuły, sensów utworu istotnych (z punktu widzenia egzaminatora) ze względu na zagadnienie sformułowane w temacie. Zadaniem egzaminatora jest ocena stworzonej przez zdającego pracy pisemnej. Egzaminator nie może kierować się własnym wyobrażeniem, jak inaczej/lepiej można by taką pracę napisać. **W ocenie należy uwzględnić to, co w pracy jest, a nie to, co – zdaniem egzaminatora – mogłoby/powinno w niej być.**
6. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 400 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia oraz Kompetencje literackie i kulturowe*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
7. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Utwory literackie, w tym lektury

1. Za utwór literacki w wypracowaniu **nie uznaje się**: komiksu, powieści obrazkowej, mangi, scenariusza filmowego, gry komputerowej. Te teksty kultury mogą zostać wykorzystane w wypracowaniu jako kontekst.
2. Ani jako utworów literackich, ani jako kontekstu nie traktuje się utworów literackich i tekstów piosenek obcojęzycznych, które nie zostały przetłumaczone na język polski.
3. Za lekturę obowiązkową uznaje się odwołanie przez zdającego do każdej księgi biblijnej. Biblia jest utworem literackim, którego znajomość nie obowiązuje w całości, dlatego żaden błąd rzeczowy w odniesieniu do Biblii nie jest błędem kardynalnym.
4. Zbiory mitów inne niż *Mitologia* Jana Parandowskiego nie są uznawane za lekturę obowiązkową – mogą stanowić np. kontekst.
5. Poprawność przypisania przez zdającego utworu literackiego do epoki literackiej / okresu literackiego egzaminator oceni zgodnie z periodyzacją literatury określoną w podstawie programowej, tj.: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.

6. Każdy utwór literacki należący do literatury powszechnej przypisuje się do epoki literackiej / okresu literackiego zgodnie z ramami czasowymi przyjętymi w historii literatury polskiej.

Język, ortografia i interpunkcja

1. Wszystkie wyrazy napisane przez zdającego składają się na sumę wyrazów w wypracowaniu. Jeżeli zdający napisze rozdzielnie wyraz, który powinien napisać łącznie, to liczymy go jako dwa wyrazy. Liczbę wyrażoną cyframi traktujemy jako jeden wyraz.

2. Jeżeli zdający nadaje tytuły lub śródtytuły pracy lub jej poszczególnym częściom, to bierze się je pod uwagę przy ocenie pracy, np. przy ocenie spójności. Tytuły i śródtytuły wlicza się do ogólnej liczby wyrazów.

3. Nie są błędami językowymi powtórzenia wyrazów pojawiających się w temacie, np.: *synkretyzm, przestrzeń, kreacja, kreowanie, rola, funkcja, utwór literacki*.

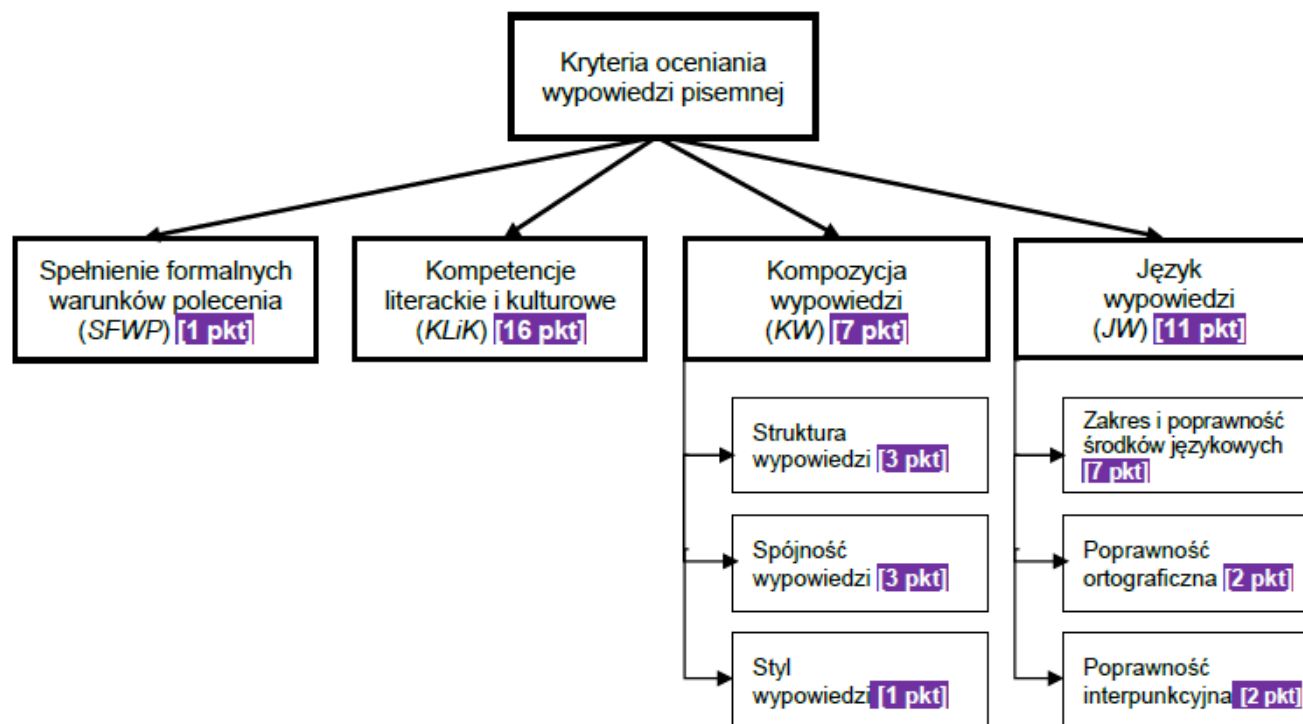
4. Poprawne są różne wersje pisowni następujących tytułów utworów literackich:

- „**Rozmowa** Mistrza Polikarpa ze Śmiercią” albo „**Rozmowa** mistrza Polikarpa ze Śmiercią”, albo „**Dialog** Mistrza Polikarpa ze Śmiercią”, albo „**Dialog** mistrza Polikarpa ze Śmiercią”
- „Boska **K**omedia” albo „Boska **k**omedia”
- „Mała Apokalipsa” albo „Mała **a**pokalipsa”.
- „Inny świat” albo „Inny **Ś**wiat”
- „Rok 1984” albo „1984”

Zdający musi jednak konsekwentnie stosować w wypracowaniu wybraną wersję zapisywania danego tytułu.

5. Jeżeli zdający nie stosuje w wypracowaniu cudzysłowu w zapisie tytułów utworów literackich, to pominięcie cudzysłowu traktuje się jako błąd interpunkcyjny. Jeżeli zdający w swojej pracy konsekwentnie stosuje błędną interpunkcję w zapisie tytułu tego samego utworu literackiego, to egzaminator policzy ten błąd tylko raz.

Szczegółowe zasady oceniania wypracowania

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny				
Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów	1. SFWP [1 pkt.] – praca spełnia wymogi formalne, jest na temat – praca zawiera min. 400 słów

<p>2. KLIK [4 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - praca zawiera trafną argumentację - <u>jeden</u> utwór wykorzystany w pełni funkcjonalnie, <u>drugi</u> częściowo funkcjonalnie, <u>trzeci</u> niefunkcjonalnie albo brak odwołania - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - praca zawiera fragmenty erudycyjne <p>3. Kompozycja [4 pkt.]</p> <p>A. Struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawna organizacja treści (min. 3 akapity - wstęp, rozwinięcie, zakończenie) <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ występuje 6-8 zaburzeń spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak wnioskowania ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) 	<p>2. KLIK [7 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - dwa utwory wykorzystano w <u>pełni funkcjonalnie</u> a trzeci niefunkcjonalnie/brak LUB jeden w pełni funkcjonalnie a dwa częściowo funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - praca zawiera fragmenty erudycyjne <p>3. Kompozycja [5 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane częściowo formalnie ▪ poprawna organizacja treści zarówno w skali ogólnej jak i zakresie akapitów <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność wypowiedzi poprawna (występuje 3-5 zaburzeń spójności) 	<p>2. KLIK [10 pkt.]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - dwa utwory wykorzystano w <u>pełni funkcjonalnie</u> a trzeci częściowo funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - wypowiedź świadczy o erudycji zdającego <p>3. Kompozycja [6 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poprawna zarówno w skali ogólnej, jaki i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ w wypowiedzi występuje 3-5 zaburzeń w spójności na poziomie poszczególnych akapitów LUB całej wypowiedzi. <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ zdający posługuje się jednym wybranym stylem 	<p>2. KLIK [15 pkt]</p> <ul style="list-style-type: none"> - merytoryka pracy obniżona za błędy rzeczowe LUB - trzy utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie - zadowalająca argumentacja - co najmniej jeden kontekst wykorzystany funkcjonalnie <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawna zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe (np. wskaźniki zespolenia tekstu) ▪ spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występuje w niej nie więcej niż 1 usterka 	<p>2. KLIK [16 pkt]</p> <ul style="list-style-type: none"> - trzy utwory wykorzystano w pełni funkcjonalnie - bogata argumentacja - funkcjonalne wykorzystanie kontekstu - wypowiedź świadczy o erudycji zdającego - argumentacja rzeczowa, pogłębiona, poparta trafnymi przykładami i szeroka/wieloaspektowa uwzględniająca konteksty, stanowiąca – jako całość – wnikliwą analizę problemu sformułowanego w poleceniu; - wypracowanie zawiera elementy refleksji/ głębszego namysłu nad problemem - swobodna realizacja tematu <p>3. Kompozycja [7 pkt.]</p> <p>A. struktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ układ i sposób przedstawienia treści pomagają w zrozumieniu wypowiedzi ▪ poprawny zarówno w skali ogólnej, jak i w zakresie struktury akapitów ▪ max. 1 usterka <p>B. spójność</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi zostały użyte odpowiednie środki językowe
--	---	--	--	---

<p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. Zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ składnia i leksyka utrudniające realizację tematu ▪ 10-11 lub więcej bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 2 bł. (lub 5-6 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. Interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 6-10 bł. (lub 12-20 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 	<p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzono wnioskowanie ▪ styl stosowny w przeważającej części (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [5 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wąski zakres środków językowych ▪ max. 6-7 bł. językowych <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 2 bł. (lub 5-6 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 6-10 bł. (lub 12-20 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>4. Język [9 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje zadowolająca składnia i leksyka ▪ zadowolający zakres środków językowych - składnia i leksyka stosowne do realizacji tematu ▪ precyzyjne słownictwo ▪ max. 4-5 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak błędów (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ max. 5 bł. (lub nie więcej niż 10 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [9 pkt.]</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych ▪ max. 6-7 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak błędów. (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 bł. (lub nie więcej niż 10 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) 	<p>(np. wskaźniki zespolenia tekstu)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ spójność jest zachowana zarówno wewnątrz zdań jak również pomiędzy akapitami ▪ występują w niej nie więcej niż 2 zaburzenia spójności <p>C. styl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ występuje wnioskowanie ▪ stosowny styl wypowiedzi (ok. 2/3 pracy adekwatna do odmiany pisanej języka) <p>4. Język [11 pkt.] praca <u>jest bezbłędna</u> pod względem języka wypowiedzi LUB</p> <p>A. zakres i poprawność środków językowych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ w wypowiedzi występuje szeroki zakres środków językowych ▪ max. 3 bł. <p>B. ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brak błędów (lub nie więcej niż 4 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) <p>C. interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 5 bł. (lub nie więcej niż 10 w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się)
---	--	--	---	--

OCENA NIEDOSTATECZNA – PRACA NIE SPEŁNIA WYMOGÓW NA OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ ORAZ:

- jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt
- praca zawiera błąd kardynalny
- praca nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp)
- wypowiedź jest napisana w formie planu albo w punktach
- żaden utwór nie został wykorzystany przynajmniej w części funkcjonalnie
- w pracy nie wykorzystano funkcjonalnie kontekstów
- praca nie spełnia wymogów formalnych (jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.)
- praca zawiera mniej niż 400 słów
- praca jest nie na temat
- styl nieadekwatny do tekstu argumentacyjnego oraz brak wnioskowania
- brak spójności wypowiedzi
- elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane; wypowiedź stanowi zbiór w znacznej mierze niezależnych elementów
- praca zawiera 26 lub więcej błędów językowych, 5 lub więcej błędów ortograficznych (albo 9 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się) oraz 17 lub więcej interpunkcyjnych (albo 31 lub więcej bł. ortograficznych w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się)
- wypowiedź została napisana niesamodzielnie np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

(za § 79 Statutu Elitarnego Liceum Ogólnokształcącego im. Jana III Sobieskiego w Nowym Sączu)

1. Uczeń może starać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych w przypadku, gdy zgłosi w formie pisemnej Dyrektorowi liceum chęć uzyskania z danych zajęć edukacyjnych rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana, wskazując tę ocenę.
2. Uczeń ubiegający się o wyższą ocenę z zajęć edukacyjnych niż przewidywana ocena roczna musi spełnić następujące warunki:
 - 1) uzyskał co najmniej 50% ocen bieżących takich, o jaką się ubiega (z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych, a z wychowania fizycznego, plastyki, technologii informacyjnej – z wykonanych ćwiczeń);
 - 2) przystąpił do wszystkich sprawdzianów, kartkówek, prac pisemnych i uzyskał z nich ocenę pozytywną,
 - 3) doświadczył w br. szkolnym szczególnych sytuacji losowych (śmierć rodzica, wypadek, tragedia rodzinna, itp.),
 - 4) był obecny na 90% przeprowadzonych zajęć w ciągu roku oraz nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności na danych zajęciach edukacyjnych.
3. Tryb postępowania:
 - 1) uczeń lub jego rodzic składa do nauczyciela przedmiotu, w terminie do 2 dni po otrzymaniu informacji o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej, pisemny wniosek wraz z uzasadnieniem i wskazaniem, o jaką ocenę się ubiega;
 - 2) nauczyciel w ciągu 1 dnia po otrzymaniu wniosku zobowiązany jest sprawdzić, czy uczeń spełnia powyższe warunki;
 - 3) w przypadku niespełnienia przez ucznia warunków nauczyciel pisemnie informuje, że nie ma podstaw do ustalenia wyższej oceny niż przewidywana (zapisuje decyzję na wniosku ucznia);
 - 4) w przypadku spełnienia przez ucznia w/w warunków nauczyciel:
 - a) przypomina uczniowi wymagania na ocenę, o jaką się on ubiega,
 - b) przygotowuje zestaw zadań zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi,
 - c) uzgadnia termin przeprowadzenia sprawdzianu z uczniem i jego rodzicem (nie później niż w terminie 2 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń),
 - d) przygotowuje sprawdzian obejmujący zakres materiału podstawy programowej danej klasy i ma formę pisemną, a w przypadku języka polskiego i języków obcych sprawdzian ma formę pisemną i ustną oraz musi się odbyć przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej,

- e) informuje, że w czasie trwania sprawdzianu w sali może być obecny rodzic lub inny nauczyciel danego przedmiotu w charakterze obserwatora,
- f) poprawia pracę w tym samym dniu, ogłasza wynik, informując ucznia czy uzyskał on ocenę o jaką się ubiegał, czy nie,
- g) ze sprawdzianu sporządza protokół, do którego dołącza prace pisemne, krótką informację na temat ustnych odpowiedzi ucznia/ wykonania przez ucznia zadań praktycznych;
- h) pełną dokumentację przechowuje do początku następnego roku szkolnego.

4. Sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia z informatyki, technologii informacyjnej i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.

5. Uczeń uzyskuje z danych zajęć edukacyjnych roczną ocenę klasyfikacyjną wyższą niż przewidywana, jeżeli w wyniku sprawdzianu zaprezentował opanowanie wszystkich wiadomości i umiejętności odpowiadających wymaganiom edukacyjnym na daną ocenę, uwzględnionym na sprawdzianie przez nauczyciela.